

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
b.t. skrifstofu skattamála

sent á Samráðsgátt

Reykjavík, 20. október 2026.

Efni: Umsögn Samtaka fyrirtækja í landbúnaði um drög að frumvarpi til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld (tekjuskattur, tollar o.fl.), mál nr. S-196/2026

1. Inngangur

Samtök fyrirtækja í landbúnaði (hér eftir „**SAFL**“ eða „**samtökin**“), hafa tekið til umsagnar framangreind drög að frumvarpi til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld. Umsögnin tekur fyrst og fremst til VIII. kafla draganna, einkum 18. gr. um tollflokkun mjólkurvara.

Samtökin fara fram á að 18. gr. frumvarpsdraganna verði felld alfarið brott. Greinin felur í sér nýja viðbótarathugasemd við 4. kafla tollskrárinnar sem ætlað er að fella blöndur af rifnum mozzarellaosti með viðbættri jurtaolíu (svonefndan „pizzaost“), sem og aðrar mjólkurvörur þar sem náttúrulegum þáttum mjólkur hefur verið skipt út að hluta eða öllu leyti, úr tollvernduðum vörulið 0406 yfir vöruliði í 1901 eða 2106, með tilheyrandi breytingu á tollmeðferð sem getur leitt til tollfrelsis varanna.

Greinargerðin sýnir hvorki fram á lagalega nauðsyn breytingarinnar né að ávinningur hennar vegi þyngra en afleiðingar fyrir innlenda matvælaframleiðslu. Málinu, sem tilefni breytingarinnar er rakið til, er lokið gagnvart Alþjóðatollastofnuninni (WCO) með tilkynningu Íslands um að áliti nefndarinnar verði ekki fylgt. Stjórnvöld telja sjálf að gildandi tollflokkun brjóti ekki gegn EES-samningnum. Þrátt fyrir það er alþjóðlegum skuldbindingum haldið á lofti, síðari dómsmálum sleppt úr sögunni og gagnrýni samtaka matvælaframleiðenda látið ósvarað. Það er óásættanlegt að svo afdrifarík breyting á markaðsvernd íslensks landbúnaðar sé lögð fram á þessum grunni.

2. Fyrri umsagnir og forsendur starfsumhverfisins

SAFL hafa á fyrri stigum komið á framfæri mótmælum gegn boðuðum breytingum. Umsögn þessi byggist m.a. á fyrri umsögn samtakanna frá 18. september 2026 um áformin um lagasetningu, sem birt voru í samráðsgátt.

SAFL ítreka meginathugasemdir fyrri umsagnar: að breytingin gangi gegn þeirri málsmeðferð sem stjórnvöld hafa boðað gagnvart framleiðendum og ESA; að ekki hafi verið sýnt fram á lagalega nauðsyn hennar; að hún opni leið til að komast hjá tollvernd; og að áhrif hennar á innlenda framleiðslu hafi ekki verið metin með fullnægjandi hætti. Þá taka samtökin undir meginathugasemdir sem birtust í umsögnum Bændasamtaka Íslands (BÍ) og Samtaka afurðastöðva í mjólkuriðnaði (SAM) frá 18. september 2026.

Í sameiginlegri umsögn SAFL og Samtaka iðnaðarins (SI) frá 7. ágúst 2026 um framlengingu búvörusamninga¹ var lögð áhersla á að framlenging gæfi svigrúm til stefnumótunar og að **stórvægilegar breytingar á starfsumhverfi yrðu ekki gerðar til hliðar við samningagerðina**. Sú afstaða á sérstaklega við hér. Tollvernd er mikilvægur þáttur þeirrar umgjarðar sem fyrirtæki og bændur byggja framleiðslu, fjárfestingar og fjármögnun á. Breytingar á henni þarf því að meta í samhengi við aðra þætti stuðningskerfis landbúnaðarins, þótt þær séu lagðar til í almennu skattafrumvarpi.

Fram hefur komið á opinberum vettvangi að BÍ hafa gengið til viðræðna við stjórnvöld um nýja búvörusamninga á þeirri forsendu að markaðsvernd yrði sérstaklega til umræðu við samningsborðið og kveðið sé á um að hafa þann háttinn á í viðræðuáætlun sem samþykkt hefur verið af BÍ og stjórnvöldum². Þá hefur áður, í samkomulagi ríkisins og BÍ frá 2021 um breytingar á rammamningi, verið staðfest að tollvernd væri hluti af starfsskilyrðum landbúnaðarins.

Fyrirhugaða breytingu verður að meta í þessu samhengi. Breyting á þessum grundvallarforsendum samhliða viðræðum um nýja búvörusamninga getur raskað bæði rekstrarforsendum framleiðenda og forsendum samningaviðræðnanna.

3. Orðalag 18. gr. opnar á tollaglufu

Í 5. athugasemd við 4. kafla tollskrár eru taldar upp vörur sem falla utan kaflans. Inngangsorðin eru „*Til þessa kafla telst ekki:*“ og c-liðurinn hljóðar svo: „*c. Vörur fengnar úr mjólk með því að **skipta út** einum eða fleiri náttúrulegum þáttum hennar (t.d. mjólkurfitu) fyrir aðra þætti (t.d. jurtafitu) (vöruliðir 1901 eða 2106); eða*“

Gildandi ákvæði byggist þannig á því að náttúrulegum þætti mjólkur sé *skipt út* fyrir annan þátt. Það tekur þegar til fleiri þátta en mjólkurfitu, enda eru mjólkurfita og jurtafita aðeins nefndar sem dæmi.

¹ Umsögn SAFL og SI um frumvarp til laga um breytingu á búvörlögum og búnaðarlögum (framlenging búvörusamninga), mál nr. 76, 158. löggjafarþing: <[158-34.pdf](#)>

² Pistill formanns Bændasamtaka Íslands á bls. 7 í Bændablaðinu, birt 24. september 2026.

Með 18. gr. frumvarpsdraganna er lagt til að eftirfarandi viðbótarathugasemd verði sett við 4. kafla: „Undir c-lið 5. athugasemdar falla einnig vörur þar sem náttúrulegum þáttum mjólkur hefur verið **skipt út að hluta eða öllu leyti** (venjulega vöruliðir 1901 eða 2106).“

Meginviðbótin felst í orðunum „**að hluta eða öllu leyti**“. Viðbótarathugasemdin segir því sérstaklega að *útskipting að hluta* geti nægt til að vara falli utan 4. kafla. Óvissan verður sérstaklega ljós þegar lagatextinn er lesinn með greinargerðinni. Þar segir að við mat geti skipt máli hvort jurtafitu hafi verið *bætt við* vöru þannig að hún gegni að hluta því hlutverki sem mjólkurfita hefði ella gegnt. Með þessu er opnað fyrir að **viðbót verði metin sem útskipting**, þótt mjólkurfita hafi ekki verið fjarlægð úr vörunni. Það er annað og víðtækara viðmið en að náttúrulegur þáttur hafi í raun verið *tekinn út* og annar settur í hans stað.

Kjarni álítafnisins er því hvort og við hvaða aðstæður viðbót innihaldsefnis geti talist *útskipting* í skilningi ákvæðisins. Mun *viðbót* innihaldsefnis framvegis geta talist *útskipting* þótt ekkert sé tekið úr vörunni? Tekið skal fram að þar sem athugasemdin vísar almennt til náttúrulegra þátta mjólkur geta áhrif hennar einnig náð til fleiri mjólkurafurða en osts. Engin vörugreining fylgir sem sýnir hversu víðtæk þau áhrif gætu orðið.

Í fyrri umsögn vöktu SAFL athygli á því að áhrifin gætu náð út fyrir pizzaostinn sem er tilefni breytingarinnar. Það þyrfti meðal annars að kanna áhrif á vörur úr rjóma og smjöri og aðrar mjólkurafurðir þar sem jurtafitu eða öðrum efnum er *bætt við*. Tilvísun greinargerðar til einnar vöru afmarkar ekki ein og sér gildissvið almenns lagaákvæðis.

Í greinargerðinni segir að það eitt að vara innihaldi ost og jurtafitu leiði ekki sjálfkrafa til flokkunar utan 4. kafla. Hvorki lagatexti né greinargerð tilgreina hins vegar hvar mörkin liggja, þ.e. sannreynanleg viðmið um það hvenær viðbætt efni teljist gegna hlutverki náttúrulegs mjólkurþátta eða hvaða gögn þurfi til að sýna fram á það. Þetta vekur enn meiri athygli þegar litið er til bréfs ráðuneytisins frá 24. nóvember 2025 til ESA, sem SAFL hafa fengið afrit af. Þar er boðað að óveruleg íblöndun til málamynda eða til að komast hjá tollum ætti ekki að nægja.

Að mati samtakanna er ljóst að 18. gr. auki óvissu í tollframkvæmd þótt yfirlýst markmið sé hið gagnstæða. Ákvæðið getur opnað nýja tollaglufu sem getur haft **veruleg neikvæð áhrif á innlenda matvælaframleiðslu**.

4. Stefubreyting dulbúin sem skýring á gildandi reglum

Í inngangi frumvarpsdraganna og kafla um tilefni og nauðsyn er lögð áhersla á að skýra og einfalda reglur, auka fyrirsjáanleika og tryggja samræmi við gildandi rétt og framkvæmd. Þessi lýsing á illa við um 18. gr. Hún er bersýnilega lögð til vegna þess að gildandi orðalag, eins og íslenskir dómstólar hafa túlkað það, leiðir til annarrar niðurstöðu en þeirrar sem

ráðuneytið vill nú ná fram. Breytingin er því pólitískis eðlis og mun veikja tollvernd landbúnaðarvara en ekki aðeins tæknileg lagfæring sem á að skýra núgildandi reglur.

Í upphaflegri kynningu áformanna var meðal markmiða að „loka glufum“ og „fækka undanþágum“ í skattkerfinu. Eins og SAFL bentu á í umsögn sinni frá 18. september hefur fyrirhuguð breyting þveröfug áhrif þar sem hún auðveldar tilfærslu vara sem eru að uppistöðu til mjólkurvörur úr tollvernduðum flokki yfir í flokk með lægri eða engum tollum. Ráðuneytið þarf að skýra hvernig slík breyting samrýmist upphaflegum markmiðum málsins og hvaða ráðstafanir eigi að koma í veg fyrir að hún verði nýtt til að komast hjá tollum.

Greinargerðin viðurkennir að íslenskir dómstólar hafi staðfest flokkun vörunnar í 4. kafla tollskrár og að álit Alþjóðatollastofnunarinnar (WCO) breyti íslensku tollskránni ekki sjálfkrafa. Með tilkynningu íslenskra stjórnvalda til WCO í mars 2024, um að álit nefndarinnar verði ekki fylgt sökum niðurstöðu íslenskra dómstóla, var málinu lokið gagnvart WCO. Nú er því teft fram að stjórnvöldum „þykir rétt að samræma hana [tollflokkunina] að niðurstöðu nefndarinnar“. Ekki er að finna fullnægjandi rökstuðning fyrir því hvers vegna víkja eigi frá staðfestri tollflokkun varanna, hvers vegna það eigi að gera nú eða hvort og hvernig ávinningurinn réttlæti röskunina á starfsskilyrðum innlendrar framleiðslu.

Að mati samtakanna er hér um órökstudda pólitíska ákvörðun að ræða sem gagnast sérhagsmunum einstakra innflytjenda á kostnað íslensks landbúnaðar og matvælaframleiðslu. Engin gögn sýna að þessi tilfærsla þjóni almannahagsmunum eða skili sér til neytenda.

5. Málinu er lokið gagnvart WCO

Ísland tilkynnti stofnuninni 20. mars 2024 að það gæti ekki fylgt flokkunarálitinu um Festino IQF Mozzarella Pizza Mix. Tilkynningin er skráð í opinberri skrá WCO með vísun til úrskurðar yfirkattaneftndar nr. 125/2023 og flokkunar vörunnar sem osts í undirlið 0406.20³. Málið er því afgreitt að fullu gagnvart stofnuninni.

WCO gerir sjálf ráð fyrir slíkum tilkynningum með skýringum. Ísland hefur farið þá leið, líkt og aðrir aðilar hafa gert vegna tiltekinna niðurstaðna nefndarinnar, meðal annars ESB og Kanada. Engin óafgreidd tilkynning eða krafa WCO um lagabreytingu er sýnd í greinargerðinni, enda álit HS-nefndar stofnunarinnar ekki lagalega bindandi. Ráðuneytið getur ekki látið líta út fyrir að Alþingi þurfi að ljúka máli sem íslensk stjórnvöld hafa þegar afgreitt gagnvart stofnuninni.

³ Listi yfir ákvarðanir HS nefndar hjá Alþjóðastofnuninni (WCO) sem aðildarríki geta ekki farið eftir, 2004-2026: < [HSC decisions Not applied EN 2026-08-27](#)>

Ráðuneytið tók sjálft fram í bréfi til ESA 18. september 2024, sem samtökin hafa fengið afrit af, að álit WCO væru ráðgefandi og gengju ekki framar íslenskum lögum. Samt sleppir greinargerðin tilkynningunni frá mars 2024 þegar fjallað er um alþjóðlegar skuldbindingar. Sú framsetning er óásættanleg: niðurstaða nefndarinnar er dregin fram en afgreiðslu Íslands á henni er sleppt. Vilji ráðuneytið halda því fram að sérstök skylda til lagabreytingar standi eftir verður það að tilgreina hana og skýra hvernig hún samrýmist þeirri afgreiðslu.

6. Afstaða íslenskra stjórnvalda er að tollflokkunin standist EES samninginn

Í kafla 3.6 í greinargerð frumvarpsdraganna kemur skýrt fram að íslensk stjórnvöld hafa ekki fallist á að núverandi tollflokkun feli í sér brot á EES-samningnum. Er sú afstaða stjórnvalda rakin í eftirfylgnibréfi ESA frá 1. júní 2026, sem samtökin hafa fengið afrit af. Þar er rakið að Ísland hafi 5. september 2025 hafnað afstöðu ESA um brot gegn 10. gr., töflu I við bókun 3 og tilgreindum ákvæðum 8. gr., en jafnframt boðað breytingu á tollskránni.

Af þessu er ljóst að stjórnvöld vilja breyta reglunum þrátt fyrir að þau telji þær standast EES-samninginn. Hins vegar eru engin sjálfstæð rök færð fyrir breytingunni. Hafi lagalegt mat stjórnvalda breyst verður að skýra hvað hafi breyst og hvers vegna. Greinargerðin gerir hvorugt. Í staðinn er bent á að ESA haldi fast við afstöðu sína og að ætla megi að stofnunin haldi málinu áfram nái breytingin ekki fram að ganga. Tekið skal fram að áminningarbréf ESA er ekki dómur og afstaða stofnunarinnar gerir ekki röksemdir Íslands sjálfkrafa haldlausar. Ekki er ásættanlegt að ríkið hafni broti gagnvart ESA en noti tilvist málsins gagnvart framleiðendum sem meginrök fyrir niðurfellingu tollverndar. Þá nægir ekki að vísa til þess að ESA kunni að halda málinu áfram án þess að meta styrk lagalegra raka Íslands, aðra möguleika til úrlausnar og áhrif þeirrar breytingar sem lögð er til.

7. Söguskýringar ráðuneytisins eru óásættanlegar

Í kafla 3.6 í greinargerðinni er bent á að niðurstaða WCO frá mars 2023 hafi ekki legið fyrir þegar íslenskir dómstólar leystu úr málinu. Það er rétt um dóma frá 2021 og 2022, en málið fór aftur fyrir íslenska dómstóla eftir að niðurstaðan lá fyrir. Sú síðari málsmeðferð er ekki rakin.

Greinargerðin nefnir synjun Endurupptökudóms 20. desember 2023 en dregur ekki fram þýðingu hennar. Ráðuneytið útskýrði sjálft fyrir ESA í september 2024 að nýju gögnin, þar á meðal álit WCO, hefðu ekki verið talin geta breytt skýringu tollskrárinnar sem fyrri dómur byggðust á. Því gengur ekki að vekja þá mynd að álitnið hafi komið of seint til að dómstólar gætu tekið afstöðu til þýðingar þess.

Þar að auki var höfðað nýtt dómsmál. ESA vísar í bréfi 27. janúar 2026 til dóms Héraðsdóms Reykjavíkur 17. febrúar 2025 í máli E-2574/2024 og áfrýjunar til Landsréttar, máls nr. 155/2025. Fyrri umsagnir SAFL og BÍ, dags. 18. september, rekja síðan lyktir málsins hjá Landsrétti í mars 2026 og Hæstarétti í apríl. Gildandi tollflokkun stendur.

Frávísun og synjun endurupptöku eru ekki nýir efnisdómar um alla þætti flokkunarinnar. Þær breyta þó engu um að dómsmál héldu áfram eftir að álit WCO lá fyrir. Ráðuneytinu var það fullkunnugt. Það er óásættanlegt að sleppa þessu framhaldi en byggja röksemdafærsluna á tímasetningu álitsins gagnvart eldri dómum.

Að mati SAFL kallar breyting á reglum, sem íslenskir dómstólar hafa þegar skýrt með þessum hætti, á skýran og sjálfstæðan rökstuðning fyrir breyttri stefnu. Ekki nægir að kynna hana sem skýringu á gildandi rétti þegar tilgangurinn er að ná annarri niðurstöðu um tollmeðferð vörunnar.

8. Ekkert samtal hefur átt sér stað við hagaðila

Að mati SAFL hefur ekki farið fram það samtal við hagaðila um áhrif breytingarinnar á tollvernd og starfsskilyrði landbúnaðarins sem áður var boðað. Birting áforma og draga í samráðsgátt og móttaka skriflegra umsagna eru hluti samráðsins, en leysa ekki ein og sér af hólmi slíkt samtal.

Í fyrri umsögn SAFL var einnig vísað til sameiginlegs bréfs sex samtaka bænda og matvælaframleiðenda frá 17. febrúar 2025 og opinberra viðbragða atvinnuvegaráðherra í kjölfarið um að málið færi ekki lengra án samráðs við hagaðila um starfsumhverfi landbúnaðarins ⁴. Sú yfirlýsing, ásamt bréfaskiptum ráðuneytisins við ESA, gaf framleiðendum tilefni til að vænta þess að breytingin yrði tekin til efnislegrar umræðu áður en henni yrði haldið áfram.

Í fyrrgreindu bréfi til ESA 24. nóvember 2025 taldi ráðuneytið mikilvægt að ljúka búvörusamningaviðræðum við BÍ áður en frumvarp yrði lagt fyrir Alþingi. Þar átti að meta áhrif á framleiðendur og hvort innfluttu vörunar gætu leyst innlendar afurðir af hólmi. Í febrúar 2026 var vísað til frekari viðræðna ráðuneyta vegna framlengingar búvörusamninga. Í júní sl. var ESA síðan kynnt áætlun um frumvarp um haustið og opinbert samráð eftir sumarleyfi. Þessar yfirlýsingar og tímaáætlanir breyta engu um að samtal við hagaðila um tollverndarbreytinguna hefur ekki farið fram.

⁴ Sjá opinbera Facebook-síðu atvinnuvegaráðherra, Hönnu Katrínar Friðriksson, dags. 21. febrúar 2025: < [\(4\) Ríkisstjórnin er einhuga í því að... - Hanna Katrín Friðriksson | Facebook](#) >

Markaðsvernd er viðfangsefni viðræðuáætlunar um nýja búvörusamninga frá 2. júní 2026 líkt og fram kemur hér að ofan. SAFL hafa jafnframt lagt áherslu á stöðugleika meðan viðræður standa yfir. Svar greinargerðarinnar, að ræða megi tollvernd síðar, skautar fram hjá þeirri athugasemd. Ræða á breytinguna áður en hún er gerð, ekki eftir að forsendum framleiðslu og samningsstöðu hefur verið breytt. Ráðuneytið verður að standa við hið boðaða samtal og meta áhrifin með hagaðilum áður en lengra er haldið.

SAFL ítreka því kröfu fyrri umsagnar um að breytingin verði ekki lögð fyrir Alþingi áður en lokið hefur verið þeim viðræðum við BÍ sem stjórnvöld vísuðu til gagnvart ESA, sem og aðra hagaðila. Almennt samráð í samráðsgátt kemur ekki í stað þeirrar sérstöku umfjöllunar um tollvernd og starfsskilyrði sem boðuð hafði verið.

9. Gagnrýni framleiðenda er ósvarað

Greinargerðin telur upp fimm umsagnir gegn breytingunni: frá BÍ, SAFL, SAM, SUB og sameiginlega frá Samtökum smáframleiðenda matvæla og Beint frá býli. Gagnrýnin varðar samráð, nauðsyn, dóma, tollvernd, framleiðslu og áhrifamat. Afgreiðsla ráðuneytisins á upptöldum umsögnum er að sjónarmiðin séu stjórnvöldum kunn, rétt þyki að fylgja WCO, ræða megi tollvernd síðar og áhrifin séu óviss. Þetta eru engin efnisleg svör.

Hvorki er útskýrt hvers vegna tilkynningunni til WCO og síðari dómsmálum er sleppt í greinargerð né hvers vegna ágreiningur við ESA réttlæti breytinguna þótt ríkið hafni broti. Athugasemdum um bókun 3, skort á samtali, hættu á sniðgöngu tollverndar og forsendur tekjumats er sömuleiðis látið ósvarað. Að sjónarmið séu kunn segir ekkert um hvernig þau hafi verið metin eða hvers vegna þeim sé hafnað.

Í sama samráðskafla er annarri skattabreytingu frestað til frekari skoðunar og áhrifamats og athugasemdum um bindandi álit svarað ítarlega. Ekki er skýrt hvers vegna tollvernd innlendar framleiðslu fái aðra meðferð. Samtökin telja sambærilega þörf á nánari skoðun og áhrifamati vegna breytingar sem getur haft verulega og neikvæð áhrif á starfsskilyrði innlendar matvælaframleiðslu.

10. Óvissa um áhrif kallar á rannsókn

Greinargerðin metur tekjuáhrif breyttrar flokkunar mjólkurvara óveruleg en áhrif á innlenda framleiðslu óviss. Engar tölulegar forsendur fylgja. Óvissa er ástæða til sviðsmyndagreiningar, ekki til að sleppa áhrifamati. Mat sem miðast aðeins við núverandi innflutning getur vanmetið verulega áhrif breytinganna.

Þessi skortur á áhrifamati er sérstaklega á mælisverður í ljósi þess að ráðuneytið gerði ESA þegar grein fyrir áhyggjum innlendra framleiðenda í fyrrgreindu bréfi til ESA 24. nóvember 2025. Þar var rakið það mat þeirra að breytingin gæti veikt samkeppnisstöðu innlendra framleiðslu verulega, leitt til samdráttar og í versta falli þess að framleiðsla legðist af. Ráðuneytinu var því kunnugt um að framleiðendur töldu verulega hagsmuni í húfi. Ekki nægir að lýsa áhrifunum nú sem óvissu án þess að rannsaka þær áhyggjur og leggja mat á umfang þeirra.

Samkvæmt umsögn BÍ, dags. 18. september, fara um 18,5 milljónir lítra mjólkur, rúmlega 12% innlendar framleiðslu, í rifinn ost fyrir heimamarkað. Það jafngildir framleiðslu 49 meðalkúabúa. BÍ miða einnig við að 100 tonn af osti samsvari um einni milljón lítra mjólkur. Þetta eru viðmið BÍ, ekki sjálfstætt áhrifamat ráðuneytisins, en þau hljóta að krefjast viðbragða af hálfu ráðuneytisins.

Áhrifamat þarf að ná til innflutnings, tolltekna og tekna af tollkvótum; eftirspurnar eftir innlendri mjólk; nýtingar vinnslubúnaðar og einingarkostnaðar; fjárfestingar, starfa og byggða og annarra mjólkurafurða sem ákvæðið nær til. Bera verður breytinguna saman við óbreyttar reglur, áframhaldandi meðferð ágreiningsins gagnvart ESA og samningsleiðir.

11. Pálmaolía og samþykkt stefna Alþingis

Tilfni breytingarinnar er sagður ágreiningur um tollflokkun vörunnar Festino IQF Mozzarella Pizza Mix, sem inniheldur mozzarellaost, kartöflusterkju og pálmaolíu. Alþingi samþykkti 8. desember 2020 þingsályktun um aðgerðir til að draga úr notkun pálmaolíu⁵. Ráðherra var falið að vinna áætlun um **takmörkun notkunar hennar í allri framleiðslu á Íslandi** og leggja fram frumvarp um bann við notkun hennar í lífdísil.

Ályktunin fól ekki í sér almennt bann við innflutningi matvæla með pálmaolíu. Hún sýnir engu að síður stefnu stjórnvalda um minni notkun hennar. Greinargerðin skýrir ekki hvernig sú stefna samrýmist hagstæðari tollmeðferð innfluttrar pálmaolíublöndu.

12. Aðrar greinar frumvarpsins

Með 20. gr. er tímabundið ákvæði EE í búvörulögum um lægri tolla á tilteknum tímabilum framlengt til ársloka 2027. SAFL gera ekki athugasemd við framlenginguna sem slíka en telja mikilvægt að hún verði ekki afgreidd án skoðunar á því hvort forsendur fyrirkomulagsins hafi

⁵ Tillaga til þingsályktunar um aðgerðir til að draga úr notkun pálmaolíu, þingskjal 113, 112. mál, 151. löggjafarþing. Sjá hér: <<https://www.althingi.is/altext/151/s/0113.html>>

breyst. Samtökin hvetja ráðuneytið til að endurmeta fyrirkomulagið í samstarfi við hagaðila. Við það mat þarf að horfa til þróunar innlendrar framleiðslu, framboðs og geymslumöguleika, enda geta breyttar aðstæður kallað á endurskoðun tollalækkunartímabíla. Árleg framlenging bráðabirgðaákvæðis ætti ekki að koma í stað reglulegs mats á því hvort forsendur þess standist og fyrirkomulagið samræmist þörfum markaðarins og möguleikum til að efla innlenda framleiðslu.

13. Niðurlag

Samtökin fara fram á það að 18. gr. verði felld úr frumvarpinu. Að mati samtakanna skortir skýrari greiningu á lagalegum forsendum og gildissviði breytingarinnar, fullnægjandi áhrifamat og efnisleg svör við athugasemdum framleiðenda.

Málinu er lokið gagnvart WCO með tilkynningu Íslands, stjórnvöld telja tollflokkunina standast EES-samninginn og hún hefur ítrekað verið staðfest af íslenskum dómstólum. Samt er lagt til að veikja tollvernd án samtals við hagaðila, fullnægjandi áhrifamats eða svara við gagnrýni þeirra.

SAFL leggja áherslu á fyrirsjáanlegt starfsumhverfi og að ákvarðanir um tollvernd byggist á skýrum lagalegum forsendum, vönduðu áhrifamati og efnislegu samráði við framleiðendur. Að mati samtakanna er óverjandi að láta sérhagsmuni einstakra innflytjenda vega þyngra en hagsmuni íslenskrar landbúnaðarframleiðslu á þessum grunni. Að sjónarmið framleiðenda séu kunn og áhrifin óviss réttlætir ekki þessa pólitísku ákvörðun.

Samtökin óska eftir fundi með ráðuneytinu til að fylgja umsögninni eftir og gera nánar grein fyrir athugasemdum sínum.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka fyrirtækja í landbúnaði

Margrét Gísladóttir

Framkvæmdastjóri